

Suvestinė redakcija nuo 2023-07-12 iki 2025-12-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [107-4491](#), i. k. 1092250ISAK000V-708

Nauja redakcija nuo 2023-07-12:

Nr. [V-786](#), 2023-07-07, paskelbta TAR 2023-07-11, i. k. 2023-14374

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 49:2023 „GYDYTOJAS
ENDODONTOLOGAS“ PATVIRTINIMO**

2009 m. rugpjūčio 28 d. Nr. V-708

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo 2 straipsnio 14 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 49:2023 „Gydytojas endodontologas“ (pridedama).
2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ALGIS ČAPLIKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2009 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu
Nr. V-708

(Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2023 m. liepos 7 d. įsakymo
Nr. V-786
redakcija)

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 49:2023 GYDYTOJAS ENDODONTOLOGAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos norma MN 49:2023 „Gydytojas endodontologas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) nustato gydytojo endodontologo teises, pareigas ir kompetenciją.

2. Lietuvos medicinos norma yra privaloma visiems gydytojams endodontologams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

3. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos:

3.1. **Gydytojas endodontologas** – gydytojas odontologas, įgijęs gydytojo endodontologo profesinę kvalifikaciją.

3.2. **Gydytojo endodontologo praktika** –gydytojo endodontologo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.

3.3. Kitos Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Gydytojo endodontologo profesinė kvalifikacija yra įgyjama baigus vientisąsias universitetines odontologijos studijas bei endodontologijos rezidentūrą. Užsienyje įgyta gydytojo endodontologo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Teisę verstis gydytojo endodontologo praktika turi asmuo, įgijęs gydytojo endodontologo profesinę kvalifikaciją ir turintis galiojančią odontologijos praktikos licenciją verstis odontologijos praktika pagal gydytojo endodontologo profesinę kvalifikaciją.

6. Gydytojas endodontologas verčiasi gydytojo endodontologo praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią asmens sveikatos priežiūros veiklos licenciją, suteikiančią teisę teikti endodontologijos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias, pagal teisės aktų reikalavimus, kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti gydytojas endodontologas.

7. Gydytojas endodontologas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su sveikatos priežiūros ir kitais specialistais.

8. Gydytojas endodontologas vadovaujasi gydytojo endodontologo praktiką, asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

9. Gydytojas endodontologas turi teisę:

9.1. verstis gydytojo endodontologo praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

9.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

9.3. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

9.4. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

9.5. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo odontologo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

9.6. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

9.7. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

9.8. vykdydamas Lietuvos medicinos normoje nurodytą veiklą, tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;

9.9. teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas pagal gydytojo odontologo kompetenciją, nustatytą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. lapkričio 5 d. įsakyme Nr. V-1252 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 42:2023 „Gydytojas odontologas“ patvirtinimo“.

10. Gydytojas endodontologas turi ir kitų teisių, nustatytų kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.

III SKYRIUS PAREIGOS

11. Gydytojas endodontologas privalo:

11.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje verčiasi gydytojo endodontologo praktika, licenciją, tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas, būkles bei sveikatos sutrikimus, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant ligų ir sveikatos sutrikimų profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

11.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siųsti pacientą konsultuotis ir (ar) gydytis pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

11.4. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais, dalyvaujančiais atliekant tyrimo, diagnostikos ir gydymo veiksmus;

11.5. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

11.6. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Specialisto spaudo numerio suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

11.7. laikytis asmens sveikatos priežiūros specialisto profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

- 11.8. tobulinti profesinę kvalifikaciją Sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
- 11.9. laikytis licencijuojamos gydytojo endodontologo veiklos sąlygų;
- 11.10. tvarkyti gydytojo endodontologo praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 11.11. paaiškinti gydytojo endodontologo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;
- 11.12. taikyti Lietuvos Respublikoje tik medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;
- 11.13. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone pateikiama informacija;
- 11.14. informuoti teisėsaugos institucijas apie visus atvejus, kai į sveikatos priežiūros įstaigą kreipiasi arba pristatomas asmuo, kurio gyvybei kelia pavojų padaryti kūno sužalojimai, taip pat asmuo, kurio gyvybei pavojus negresia, tačiau jam padarytos durtinės, pjautinės, šautinės ar dėl sprogimo atsiradusios žaizdos arba kitokio pobūdžio kūno sužalojimai, kurie gali būti susiję su nusikaltimu;
- 11.15. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

- 12. Gydytojo endodontologo kompetenciją sudaro žinios ir gebėjimai, kuriuos jis įgyja baigęs gydytojo endodontologo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę medicinos mokslo ir praktikos pažangą.
- 13. Gydytojas endodontologas turi žinoti:
 - 13.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;
 - 13.2. sveikatos teisės pagrindus;
 - 13.3. sveikatos draudimo pagrindus;
 - 13.4. medicinos statistikos pagrindus;
 - 13.5. asmens duomenų apsaugos principus.
- 14. Gydytojas endodontologas turi mokėti naudotis informacinėmis ir ryšio technologijomis.
- 15. Gydytojas endodontologas turi išmanyti:
 - 15.1. saugos darbe reikalavimus;
 - 15.2. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;
 - 15.3. bendruosius sveikatos priežiūros organizavimo principus;
 - 15.4. žmogaus anatomiją, fiziologiją, histologiją, patologiją, biomechaniką, mikrobiologiją ir kitus bendrosios medicinos pagrindus;
 - 15.5. danties kietųjų audinių, apydančio, žandikaulio ir burnos gleivinės embriologiją, anatomiją, fiziologiją bei amžiaus ir lyties ypatybes;
 - 15.6. vaistinių preparatų klinikinę farmakologiją;
 - 15.7. žmogaus psichologijos ypatumus, dažniausius psichikos sutrikimus, sveiko ir sergančio žmogaus bei jo artimųjų psichologiją;
 - 15.8. endodontologijoje naudojamų vaistinių preparatų ir medicinos priemonių veikimą, jų šalutinį poveikį, sukeliamas komplikacijas;
 - 15.9. burnos ligų profilaktiką, etiologiją, patogenezę, simptomatiką, diagnostiką ir diferencinę diagnostiką, konservatyvaus ir operacinio gydymo indikacijas ir kontraindikacijas, gydymo metodus;
 - 15.10. gydytojo endodontologo gydomų ligų, būklių ir sutrikimų rizikos veiksnius bei profilaktikos principus;
 - 15.11. būtiniosios pagalbos organizavimo tvarką Lietuvoje;

- 15.12. veido ir žandikaulių anatomiją, fiziologiją ir patologiją;
- 15.13. pulpos, dantino ir periodonto audinių sandarą ir funkcijas;
- 15.14. endodontinių ligų etiologiją, patogenezę, kliniką, diagnostiką, diferencinę diagnostiką, gydymo ir profilaktikos metodus;
- 15.15. endodontinio gydymo komplikacijas, jų profilaktikos ir gydymo metodus;
- 15.16. pacientų, sergančių sunkiomis lėtinėmis ligomis, endodontinio gydymo ypatumus;
- 15.17. dantų ligų epidemiologijos pagrindus;
- 15.18. infekcines ir paveldimas ligas, susijusias su burnos patologija;
- 15.19. ekstremalias organizmo būkles, jų diagnostikos, diferencinės diagnostikos, pirmosios pagalbos teikimo ir gydymo principus;
- 15.20. psichologijos ir bendravimo su pacientais ypatumus;
- 15.21. sedacijos ir bendrosios nejautos endodontologijoje indikacijas, kontraindikacijas bei atlikimo technikos principus.
- 16. Gydytojas endodontologas turi gebėti:
 - 16.1. dirbti savarankiškai ir komandoje su kitais specialistais;
 - 16.2. bendrauti su pacientu ir jo artimaisiais;
 - 16.3. surinkti anamnezę ir objektyviai ištirti pacientą;
 - 16.4. vertinti paciento burnos higienos būklę;
 - 16.5. parinkti ir taikyti profilaktikos metodus bei profilaktikos priemones, mažinančias pulpos ir periapikaliųjų audinių ligų plitimą;
 - 16.6. taikyti patvirtintus periodonto ir pulpos audinių, dantų, veido ir žandikaulių srities ligų diagnostikos ir gydymo protokolus ir metodikas;
 - 16.7. analizuoti mokslinių tyrimų duomenis ir juos pritaikyti praktinėje veikloje;
 - 16.8. pagal kompetenciją mokėti vertinti laboratorinius, histologinius, radiologinius ir kitus tyrimų rezultatus;
 - 16.9. naudoti mikroskopinę ir (ar) kitą optinę techniką diagnozuodamas ir gydydamas burnos patologiją;
 - 16.10. atlikti premedikaciją;
 - 16.11. atlikti vietinę nejautrą;
 - 16.12. teikti endodontologines paslaugas sedacijos ir bendrosios anestezijos sąlygomis įstaigoje, teikiančioje anesteziologijos ir reanimatologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugas;
 - 16.13. atlikti endodontinį gydymą;
 - 16.14. atlikti endodontinį pergydymą;
 - 16.15. atlikti endodontinį gydymą pacientams, turintiems psichikos ir (arba) fizinę negalią;
 - 16.16. atlikti apeksifikacijos procedūrą, taikyti regeneracinius endodontinio gydymo metodus, išsaugančius pulpos audinio gyvybingumą ir užtikrinančius apeksogenezės procesą;
 - 16.17. teikti skubią pagalbą dantų traumų atvejais, atlikti jų gydymą ir stebėjimą, diagnozuoti ir gydyti dantų traumų komplikacijas;
 - 16.18. esant indikacijų, atlikti nesudėtingą nuolatinio danties ar šaknies rovimą;
 - 16.19. atlikti diagnostines ir gydomąsias procedūras ir manipuliacijas:
 - 16.19.1. nuskausminti burnos sritį;
 - 16.19.2. atlikti pirminio endodontinio gydymo procedūras;
 - 16.19.3. atlikti konservatyvaus endodontinio pergydymo procedūras;
 - 16.19.4. atlikti chirurginio endodontinio gydymo procedūras;
 - 16.19.5. atlikti ir vertinti dantų bei panoraminės rentgenogramas, vertinti kūginio pluošto kompiuterinės tomografijos duomenis;
 - 16.19.6. atlikti danties vainiko atkūrimo procedūrą prieš ir (ar) po atlikto danties endodontinio gydymo ar pergydymo procedūros ar po danties vainiko trauminio lūžio praradus danties kietuosius audinius;
 - 16.19.7. įvertinti dantis įvairių tipų įtvartais įvykus traumai;
 - 16.19.8. atlikti danties repoziciją visiškai ar dalinai išnirus dančiui;
 - 16.19.9. atlikti pūlinio drenavimą odontogeninės kilmės periostito atveju;

- 16.19.10. atlikti perforacijų dantyje užpildymą;
 - 16.19.11. atlikti dalinį pulpos pašalinimą (pulpotomiją);
 - 16.19.12. atlikti regeneracinės endodontijos procedūras;
 - 16.19.13. suteikti skubią pagalbą endodontinės patologijos atveju;
 - 16.19.14. gydyti dantų šaknų rezorbcijas;
 - 16.19.15. atlikti apeksifikaciją, apeksogenezę;
 - 16.19.16. pašalinti svetimkūnį iš šaknies kanalo;
 - 16.19.17. atlikti įvairios sudėties ir kietumo šaknų kanalų užpildo medžiagų iš šaknų kanalų sistemos pašalinimą;
 - 16.19.18. atlikti įvairaus tipo kaiščių šalinimo iš šaknies kanalo procedūrą;
 - 16.19.19. atlikti implantų, lūžusių protezinių dalių šalinimą.
17. Gydytojas endodontologas, turintis Vilniaus universiteto ar Lietuvos sveikatos mokslų universiteto išduotą pažymėjimą, patvirtinantį, kad yra baigęs bendrai abiejų universitetų nustatytos trukmės ir turinio mokymo programą apie sąmonės neslopinančios sedacijos atlikimą, arba baigęs vientisąsias universitetines odontologijos studijas, kurių metu buvo mokoma atlikti sąmonės neslopinančią sedaciją, arba dirbantis įstaigoje, teikiančioje anestezilogijos ir reanimatologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugas, gali teikti endodontologines paslaugas taikydamas sąmonės neslopinančią sedaciją.
18. Gydytojas endodontologas turi diagnozuoti ir pagal savo kompetenciją gydyti šias burnos ligas ir sveikatos sutrikimus (kodai pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtąjį pataisytą ir papildytą leidimą „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM), patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. V-164 „Dėl Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildymo leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) įdiegimo“):
- 18.1. dantų raidos ir dygimo sutrikimus (K00);
 - 18.2. gingivitą ir periodonto ligas (K05);
 - 18.3. žandikaulių uždegimines būkles (K10.2);
 - 18.4. apatinio žandikaulio išnirimą (S03.0);
 - 18.5. dantų kariesą (K02);
 - 18.6. kitas kietųjų danties audinių ligas (K03);
 - 18.7. pulpitą (K04.0);
 - 18.8. pulpos nekrozę (K04.1);
 - 18.9. pulpos degeneraciją (pulpos kalcifikatus) (K04.2);
 - 18.10. neįprastų kietųjų danties audinių susidarymą pulpoje (antrinę ar pakitusį dentiną) (K04.3);
 - 18.11. ūminį pulpinės kilmės apikalinį periodontitą (K04.4);
 - 18.12. lėtinį apikalinį periodontitą (K04.5);
 - 18.13. periapikalinį abscesą (K04.6, K04.7);
 - 18.14. šaknies cistą (K04.8);
 - 18.15. kitas ir nepatikslingas pulpos ir periapikalinių audinių ligas (K04.9);
 - 18.16. dantų ir aplinkinių audinių traumas ir jų komplikacijas: danties lūžį (S02.5), danties išnirimą (S03.2);
 - 18.17. burnos, veido žandikaulių priešvėžį (K13.2).

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-786](#), 2023-07-07, paskelbta TAR 2023-07-11, i. k. 2023-14374

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. rugpjūčio 28 d. įsakymo Nr. V-708 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 49:2009 „Gydytojas endodontologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo